

НАУКОВИЙ ПРОСТІР: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ, ДОСЯГНЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

І 13 ТРАВНЯ 2022 РІК

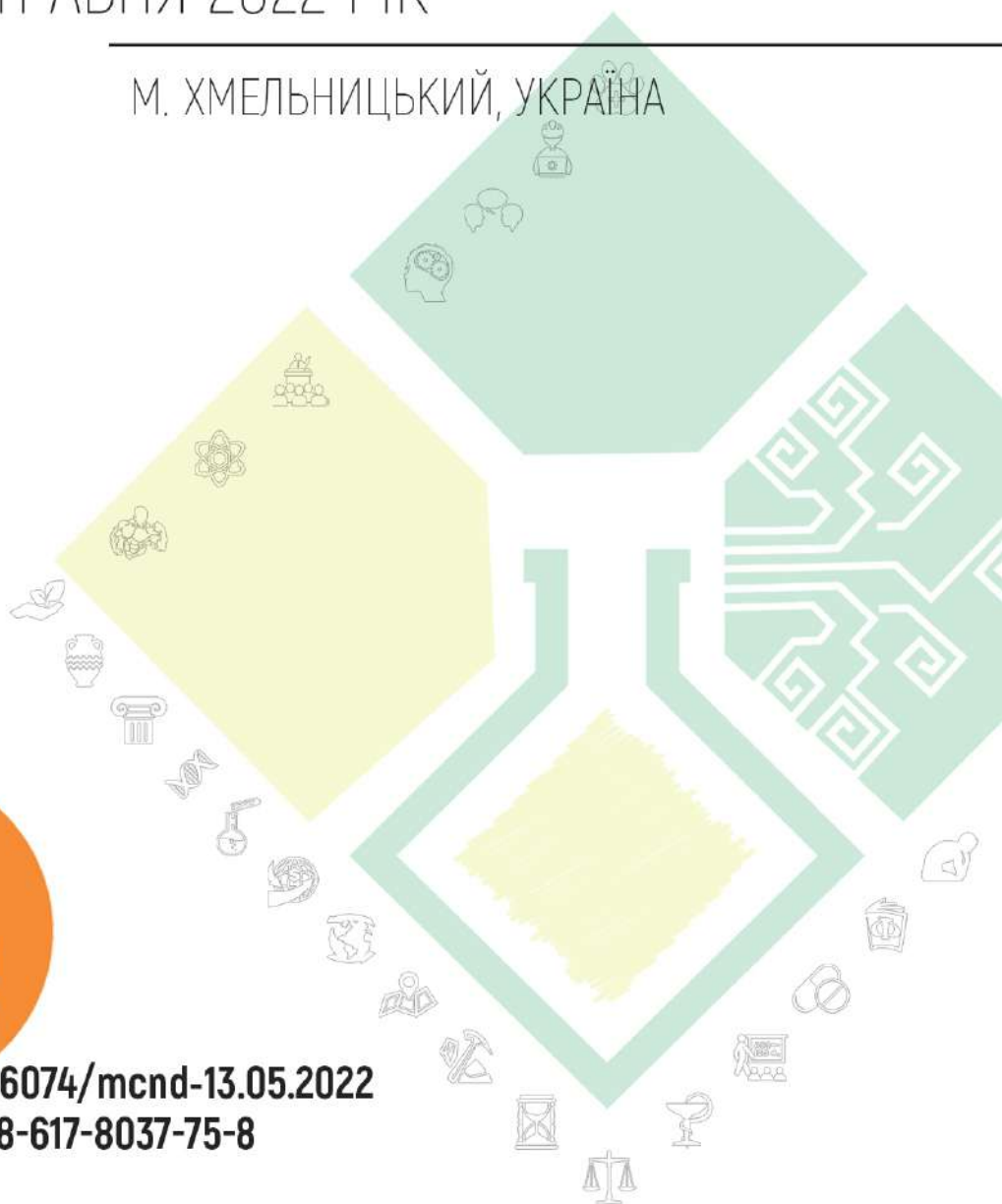
М. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, УКРАЇНА

**OPEN
ACCESS**

DOI 10.36074/mcnd-13.05.2022

ISBN 978-617-8037-75-8

МАТЕРІАЛИ
ІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Міжнародний Центр Наукових Досліджень

НАУКОВИЙ ПРОСТІР: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ, ДОСЯГНЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

| 13 ТРАВНЯ 2022 РІК
м. Хмельницький, Україна

Вінниця, Україна
«Європейська наукова платформа»
2022

УДК 001 (08)
Н 34

<https://doi.org/10.36074/mcnd-13.05.2022>

Організація, від імені якої випущено видання:
ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Голова оргкомітету: Рабей Н.Р.

Верстка: Білоус Т.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії CC BY-NC 4.0 International.

Н 34 **Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації:**
матеріали III Міжнародної наукової конференції, м. Хмельницький,
13 травня, 2022 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. —
Вінниця: Європейська наукова платформа, 2022. — 602 с.

ISBN 978-617-8037-75-8

DOI 10.36074/mcnd-13.05.2022

Викладено матеріали учасників III Міжнародної спеціалізованої наукової конференції «Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації», яка відбулася у місті Хмельницький 13 травня 2022 року.

УДК 001 (08)

ISBN 978-617-8037-75-8

© Колектив учасників конференції, 2022
© ГО «Європейська наукова платформа», 2022
© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2022

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

CRISIS AND NEW ECONOMY FORMATION

Shinasak Suwan-achariya 21

ДЕТЕРМІНАНТИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ЦІН В ЯЄЧНІЙ ГАЛУЗІ ПТАХІВНИЦТВА

Пашко С.О. 25

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ТА ІДЕНТИФІКАЦІЇ ПРАВ НА НИХ НЕ ВРАХОВАНИХ В ЗЕМЕЛЬНОМУ ОБЛІКУ

Третяк В.М., Капінос Н.О., Вольська А.О. 28

ПІСЛЯВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНИ

Гаркуша Д.О., Гайова А.В. 32

ТОЧКА БІФУРКАЦІЇ ТА ВІКНО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ УКРАЇНИ

Елісєєва Л.В. 35

ТУРИСТИЧНИЙ ЗБІР В УКРАЇНІ ТА В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ

Кравчук К.О. 38

СЕКЦІЯ II.

ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА БЕЗЗБИТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Бойко С.Г. 40

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Саприкін В.В. 43

РОЗРОБКА СИСТЕМИ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Гамерська І.С. 47

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБҐРУНТУВАННЯ ТРИВАЛОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Ємельянов О.Ю. 49

СЕКЦІЯ III.

ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

ЕКОНОМІЧНІ НОРМАТИВИ ЯК ІНСТРУМЕНТ БАНКІВСЬКОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯДУ

Ческідова І.О. 52

ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ У ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ Демидюк В.О.	57
ІНВЕСТИЦІЇ В РОЗВИТОК ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ Тройнікова О.М.	60
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ УКРАЇНИ Дубініна С.Д., Янкович О.В.	62
ІННОВАЦІЙНИЙ БАНКІВСЬКИЙ БІЗНЕС: СУТНІСТЬ ТА ОЗНАКИ Іваницький О.О.	64
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ БАНКОМ Безродна О.С.	66
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ОПТИМІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ Колеснікова А.Г.	70
МИТНІ ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ (НА ПРИКЛАДІ МИТНОГО СКЛАДУ) Матвіїшин М.-М.П.	73
ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Хмельковська А.В.	76
РЕЗЕРВУВАННЯ ЯК МЕТОД УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ Капітан Л.І.	78
РОЗВИТОК ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗОВНІШНІХ І ВНУТРІШНІХ ВИКЛИКІВ Миرونчук В.М., Янчук М.С.	81
РОЗРАХУНОК АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ОБЕРНЕНИМ МЕТОДОМ ГОДИН РОБОТИ Сук П.Л.	84
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙ У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ Казновська І.Д.	87
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ Ковалевич Д.А., Мартинюк А.Ю.	92
СЕКЦІЯ IV.	
МАРКЕТИНГОВА ТА ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
INCREASING THE COMPETITIVENESS OF THE ENTERPRISE WITH THE HELP OF BENCHMARKING Zakharchenko M.	94

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОРСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЯ ПРИ ПОДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ МОРСЬКОГО ФЛОТУ Червоний О.Д.	96
БРЕНД У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ Вайсєро Я.І.	100
ФУЛФІЛМЕНТ ВІД ЛОГІСТИЧНИХ КОМПАНІЙ Фесенко В.С.	105
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ Рахімі А.М.	107
СЕКЦІЯ V.	
МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ	
ГНУЧКІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ КОМАНДНОГО ТИПУ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ Кифяк В.І., Грішка В.В.	110
ЗНАЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Заїка А.В.	113
ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО ТА ГРОМАДСЬКОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ Сенькін О.О.	116
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ Кострубіцька А.В.	118
ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ СФЕРОЮ УКРАЇНИ Масло І.Р., Писаренко В.П.	120
ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОСВІТИ Довгалюк С.В., Пархоменко-Куцевіл О.І.	122
РОЛЬ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ Давіденко А.І.	125
СТРАТЕГІЯ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЩОДО ПОСИЛЕННЯ ПОЗИЦІЙ УКРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНИХ ЛАНЦЮГАХ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ НА РИНКУ ЗЕРНА Світовий О.М.	128
ФУНКЦІОНУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ Ярмола К.М.	130

**СЕКЦІЯ VI.
СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З ДІТЬМИ, ЯКІ МАЮТЬ
СХИЛЬНІСТЬ ДО КОНФЛІКТІВ
Мосонь М.В.132

**СЕКЦІЯ VII.
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ**

ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ
Шайда С.Р.135

ПРОВІДНІ ЧИННИКИ КРОС-КУЛЬТУРНОГО ПЕРЕГОВОРНОГО ПРОЦЕСУ
Кухарик В.В.138

ПРОТИСТОЯННЯ КИТАЮ ТА США ЗА ВПЛИВ У АЗІЙСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОМУ
РЕГІОНІ
Костишина А.Ю.141

**СЕКЦІЯ VIII.
ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО**

WHAT IS THE ROLE OF INTERNATIONAL STANDARDS IN THE REGULATION OF
HEALTH CARE?
Vlad Eduard Avrelovych145

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБ'ЄДНАННЯ ТА ВИДІЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ У
КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ
Федченко В.М., Гузенко В.О.147

БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
Сарахман Ю.Б.149

ВТІЛЕННЯ ПРИНЦИПУ ОФІЦІЙНОГО З'ЯСУВАННЯ ВСІХ ОБСТАВИН У СПРАВІ В
АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ
Романчук А.О.151

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ТВАРИН ВІД ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ В УКРАЇНІ
Шакало Л.С.154

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ФУНКЦІЙ У ПУБЛІЧНОМУ
ПРАВІ
Павленко Д.Ю.157

ДОГОВІР РЕНТИ ПРО ПЕРЕДАЧУ ГРОШОВИХ КОШТІВ-ФІКЦІЯ ЧИ КОРИСНА
ОПЕРАЦІЯ?
Суховерський М.Т.160

ЕКОНОМІЧНІ ГАРАНТІЇ ДЕРЖАВНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ УКРАЇНИ

Власенко М.В. 162ЗАВДАННЯ, ПОВНОВАЖЕННЯ, НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО
АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО УКРАЇНИ**Максимов О.М.** 165ЗАОХОЧЕННЯ ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ НА
ПРИКЛАДІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**Гарган С.Ю.** 167КАРАНТИНІ ОБМЕЖЕННЯ. ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ СЬОГОДЕННЯ**Борисюк І.В.** 170КОНЦЕПЦІЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ПОДАТКОВОГО СУДУ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ
США**Колесниченко Н.О.** 172КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ЩОДО
ДІТЕЙ**Куц І.І.** 175

КРИПТОВАЛЮТА ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВИХ ВІДНОСИН

Сластьяникова В.І., Мерник А.М. 178КУЛЬТУРНІ ПРАВА ЯК ОКРЕМА КАТЕГОРІЯ СИСТЕМИ ПРАВ ЛЮДИНИ:
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ**Попова-Коряк К.О., Лагунова А.В.** 180МІСЦЕВІ ВИБОРИ ЯК ФОРМА БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ ДЕМОКРАТІЇ У СИСТЕМІ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**Максимов О.М.** 183МОРАТОРІЙ НА ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕНЬ ЩОДО БАНКРУТСТВА ПІД ЧАС
ВОЄННОГО СТАНУ**Січко Н.П., Дяченко С.В.** 185ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ У ЦИВІЛЬНОМУ
СУДОЧИНСТВІ**Тараніна М.В.** 189

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ НОТАРІАТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Бобріченко В.В., Щербина Є.М. 193ОСОБЛИВОСТІ ЛІСОКОРИСТУВАННЯ ЯК ВИДА ПРАВА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**Гордієнко Д.М.** 196

ПОНЯТТЯ НЕУСТОЙКИ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ Шакало Л.С.	199
ПРАВОВА ПРИРОДА ДОГОВОРУ ПРО ПЕРЕДАННЯ НОУ-ХАУ Юрчишена А.О.	202
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ЖІНОК Диса К.П.	204
ПРОБЛЕМИ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ Калюжна А.О.	206
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ОБ'ЄДНАННЯ СПІВВЛАСНИКІВ БАГАТОКВАРТИРНИХ БУДИНКІВ Бобріченко В.В.	209
РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ Максимов О.М.	213
СТАНДАРТИ ПРАВ ЛЮДИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ Рижова А.Д.	215
СУЇЦИДАЛЬНА ПОВЕДІНКА НЕПОВНОЛІТНІХ: СУТНІСТЬ, ПРИЧИНИ ТА ПРОФІЛАКТИКА Піскун Д.А., Жиляк В.Р.	217
СЕКЦІЯ ІХ. ІНСТИТУТ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУДОВА СИСТЕМА ТА НОТАРІАТ	
НОТАРІАЛЬНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ: ІСТОРИКО-ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ Павлишинець М.С., Щербіна Є.М.	220
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ НОТАРІУСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Роман Д.Р.	224
ОСОБЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЄДИНОГО НОТАРІАТУ В УКРАЇНІ: СУТЬ, ЗНАЧЕННЯ, ПРОБЛЕМИ Лисенко Н.О., Щербіна Є.М.	227
ПРОКУРОРИ-СТАЖИСТИ: ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ Подкопаєв С.В.	229
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ КРИМІНОЛОГІЇ: ДЕЯКІ МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ Кравчук П.С.	232

СЕКЦІЯ X.**ВОЄННІ НАУКИ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА БЕЗПЕКА
ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ**

ВАРІАНТ ОГЛЯДОВОЇ ТРЬОХКООРДИНАТНОЇ РАДІОЛОКАЦІЙНОЇ СТАНЦІЇ МЕТРОВОГО ДІАПАЗОНУ НА БАЗІ ДВОХКООРДИНАТНИХ РАДІОЛОКАЦІЙНИХ СТАНЦІЙ МЕТРОВОГО ДІАПАЗОНУ Трофимов І.М., Зюкін В.Ф., Гурін І.О.	234
ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ Гбур З.В.	237
ОСОБИСТА БЕЗПЕКА ПОЛІЦЕЙСЬКОГО Серафимчук І.О.	240
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ У ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД Кошова С.П.	242
ОЦІНКА НАДІЙНОСТІ ДВИГУННИХ УСТАНОВОК ЗЕНІТНИХ КЕРОВАНИХ РАКЕТ 9М38М1 ПРИ ПРОДОВЖЕННІ ЇХ ПРИЗНАЧЕНИХ ПОКАЗНИКІВ Лук'янчук В.В., Коваль І.В., Селезньов С.В.	244
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ Антипова А.К.	247

СЕКЦІЯ XI.**ПОЖЕЖНА ТА ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА**

АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ НЕБЕЗПЕКИ НА АТОМНИХ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯХ УКРАЇНИ Гапон Ю.К., Чиркіна М.А.	249
ІННОВАЦІЇ В АВІАЦІЙНОМУ ПОЖЕЖОГАСІННІ: СВІТОВИЙ РАКУРС Мосов С.П.	251
ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ ТА ДЖЕРЕЛА ПОЖЕЖ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ, ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА КОЛІСНОГО ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ Юрченко С.П.	254

СЕКЦІЯ XII.**БІОЛОГІЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ**

CAULIFLOWER MOSAIC VIRUS Kovalenko D.S.	257
АНАЛІЗ СТАНУ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ НА ТЕРИТОРІЇ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ Бондар О.Б., Шмідт С.В., Діхтяр Ю.П.	260

ВИЗНАЧЕННЯ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА SARS COV-2019 У ВОЄННИЙ ПЕРІОД СЕРЕД
СТУДЕНТІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ ФПГОЕ НПУ ІМ. М. П. ДРАГОМАНОВА
Колесникова Ю.Д., Супруненко Д.В.263

ФЛОРИСТИЧНА РІЗНОМАНІТНІСТЬ СУДИННИХ РОСЛИН ТЕРИТОРІЇ
ОРНІТОЛОГІЧНОГО ЗАКАЗНИКА «ІВАНКІВСЬКИЙ»
**Науково-дослідна група:
Машталір М.С., Юрків М.О., Глига А.Д., Шевчук О.А.266**

СЕКЦІЯ XIII. АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО

АДАПТИВНА ЗДАТНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ У МІНЛИВИХ ПОГОДНИХ УМОВАХ
Макарчук М.О., Полянецька І.О.269

ІНОЗЕМНА МОВА В ПРОЦЕСІ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ
Ищук М.С., Білоус І.О.271

ПОКАЗНИКИ ВМІСТУ БІЛКА І СКЛОПОДІБНОСТІ ПОПУЛЯЦІЙ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ
ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ
Полянецька І.О., Макарчук М.О.273

СЕКЦІЯ XIV. ВЕТЕРИНАРНІ НАУКИ

АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ЗАХВОРЮВАННЯ НА ЛЯМБЛІОЗ
Карпенко О.А.275

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБУ KENOPURE ДЛЯ ОБРОБКИ ВИМЕНІ ПЕРЕД
ДОЇННЯМ У КОРІВ
Кива О.В., Матвійчук А.О.278

ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА СИРОГО МОЛОКА ЗА БАКТЕРІОЛОГІЧНОГО
ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЗБУДНИКІВ СУБКЛІНІЧНОГО МАСТИТУ
Цепкіна Н.М., Скляров П.М.281

ЛІКУВАННЯ ПАРВОВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ У СОБАК
Антонюк А.А., Гаценко Н.В.285

СЕРТОЛІОМА У КОБЕЛІВ
Нестеренко І.І.287

СЕКЦІЯ XV. ХІМІЯ, ХІМІЧНА ТА БІОІНЖЕНЕРІЯ

ПОВЕРХНЕВО – АКТИВНІ РЕЧОВИНИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ЛІКАРСЬКИХ
ПРЕПАРАТАХ
Костів А.В., Костів М.В., Банетішвілі Д.Д.289

**СЕКЦІЯ XVI.
ВИДАВНИЦТВО ТА ПОЛІГРАФІЯ**

ОФОРМЛЕННЯ ФУТЛЯРУ КОМПЛЕКТНОГО ВИДАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ПОДАРУНКОВОГО ВИДАННЯ СУТІНКОВОЇ САГИ СТЕФАНІ МАЄР)
Білорусцева Т.М. 292

**СЕКЦІЯ XVII.
ГІРНИЦТВО ТА НАФТОГАЗОВА ІНЖЕНЕРІЯ**

ДОСЛІДЖЕННЯ КОНТАКТУ ЕЛЕМЕНТІВ «СІДЛО-ШИБЕР» ЗАСУВКИ
Науково-дослідна група:
Дейнега Р.О., Михайлюк В.В., Фафлей О.Я., Мельник В.О., Грищук В.С., Кройтор А.А. 294

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДИК РОЗРАХУНКУ ВИТРАТ ПАЛИВНОГО ГАЗУ НА КОМПРЕСОРНИХ СТАНЦІЯХ МАГІСТРАЛЬНИХ ГАЗОПРОВІДІВ
Григорський С.Я. 298

**СЕКЦІЯ XVIII.
АТОМАТИЗАЦІЯ ТА ПРИЛАДОБУДУВАННЯ**

НЕЛІНІЙНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БАГАТОВИМІРНИМИ ОБ'ЄКТАМИ ЗІ ЗБУРЕННЯМ
Шматко С.В., Токарева О.В. 301

ПРОЦЕС ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ
Савайда О.І., Черевко В.В. 304

**СЕКЦІЯ XIX.
ЕНЕРГЕТИКА ТА ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ**

СВІТЛОДІОДНЕ ОСВІТЛЕННЯ – СУЧАСНІ РЕАЛІЇ
Пітяков О.С., Панасенко І.О., Левіна І.В. 306

**СЕКЦІЯ XX.
КОМП'ЮТЕРНА ТА ПРОГРАМНА ІНЖЕНЕРІЯ**

GAMIFICATION OF EDUCATIONAL PROCESSES
Almakadma M.I., Pershyna A.A. 308

МАТЕМАТИЧНА ФОРМАЛІЗАЦІЯ ТА ОБЧИСЛЮВАЛЬНА РЕАЛІЗАЦІЯ ДИНАМІЧНОЇ МОДЕЛІ ДЛЯ СЕРЕДОВИЩА З ДИСИПАТИВНИМ ЕФЕКТОМ
Лись Д.А. 310

МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ МІГРАЦІЇ ДАНИХ МІЖ РЕЛЯЦІЙНИМИ ТА НЕРЕЛЯЦІЙНИМИ СХОВИЩАМИ (БАЗАМИ) ДАНИХ	
Дроздов В.І.	314

СЕКЦІЯ XXI. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ

ВИКОРИСТАННЯ ГІПЕРВІЗОРНИХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ЗАВДАННЯ ВЕРИФІКАЦІЇ	
Олеха С.В.	316

СИСТЕМА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ GOAP	
Пивовар С.С.	320

СХЕМИ ШАХРАЙСТВ З КРИПТОВАЛЮТОЮ, ЩО ПОЯВИЛИСЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
Демидов З.Г., Хлестков О.В.	323

СЕКЦІЯ XXII. ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

КОМБІНАТОРИКА: ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ В ЖИТТІ	
Вовк Г.І., Войчук А.С.	325

СИСТЕМА ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНИХ РІВНЯНЬ У ВАРІЗОННИХ НАПІВПРОВІДНИКАХ	
Науково-дослідна група: Мягкий О.В., Суровикін Ю.В., Науменко В.В., Васильєв Р.Р., Білоцерківська В.А.	329

СЕКЦІЯ XXIII. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

STRUCTURAL-SEMANTIC FEATURES OF THE CANDIDATE PROGRAM TO THE PRESIDENT OF UKRAINE P. SYMONENKO (ON THE MATERIAL OF ELECTION OF THE PRESIDENT OF UKRAINE IN 2014)	
Rohova M.	336

STRUKTURELLE, LEXIKALISCHE UND GRAMMATISCHE UNTERSCHIEDE DEUTSCHER UND UKRAINISCHER PACKUNGSBEILAGEN	
Dzykovych O.V., Lutsenko M.A.	338

THE PECULIARITIES OF TRANSLATION OF MARGARET ATWOOD'S NOVEL "THE HANDMAID'S TALE"	
Savchuk A., Kalynovska I.	340

VERBZWEITSTELLUNG IM DEUTSCHEN KAUSALSATZ	
Turysheva O., Schymtschenko D.	342

АБРЕВІАТУРИ В ТЕКСТАХ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКОМОВНИХ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ	
Вишнякова А.І.	344
АНГЛІЙСЬКІ АФІКСАЛЬНІ ПОХІДНІ: СЕМАНТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АФІКСІВ (НА МАТЕРІАЛІ ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ)	
Клепач Н.І.	347
ІМПЛІКАТУРИ В НІМЕЦЬКОМОВНОМУ РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ	
Наконечна А.А.	350
МЕДІА-ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ: МУЛЬТИДИСКУРСИВНІСТЬ КІБЕРБУЛІНГУ ЯК СПЕЦИФІЧНОГО ВІЯВУ КОМУНІКАТИВНОЇ АКТИВНОСТІ У ДІДЖИТАЛІЗОВАНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Безруков А.В.	353
ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПЕРСІВАЛА КАНДІ ТВОРІВ ЛЕСІ УКРАЇНКИ	
Прокопчук В.В., Калиновська І.М.	355
СЕМАНТИКО-КОГНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ МЕТАФОРИ У РЕКЛАМНИХ ТЕКСТАХ	
Синенко К.	357
СОЦІАЛЬНІ ОСНОВИ ДІЛОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ	
Боговик О.А.	360
СПОСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА НІМЕЦЬКІЙ МОВАХ	
Дзикович О.В., Рибачок К.В.	362
ФРЕЙМОВИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	
Коваленко К.К.	364
ФУНКЦІОНАЛЬНІ СТИЛІ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
Тасмасис О.О.	366
ШЕВЧЕНКОЗНАВСТВО 1920-Х РОКІВ У КОНЦЕПЦІЇ ЮРІЯ БОЙКА-БЛОХИНА	
Гевко Л.М.	368
ЯК ПРАЦЮЮТЬ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Назаренко В.А.	371
СЕКЦІЯ XXIV.	
ФІЛОСОФІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ	
FEATURES OF THE GERMAN HERMENEUTIC TRADITION	
Тукмаєва А.М.	376

КОНЦЕПЦІЯ «ЦИНІЧНИХ ТЕОРІЙ» ПОСТМОДЕРНІЗМУ ЗА Г. ПЛАКРОУЗ ТА ДЖ. ЛІНДСІ Панасюк М.О.	381
НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ УКРАЇНИ Мішин Є.В.	383
ПОЛІТИКО – ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОБҐРУНТУВАННЯ СТАТУСУ «КОРІННІ НАРОДИ» В УКРАЇНІ Гетьманчук М.П.	385
ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНУ СВІДОМІСТЬ Чоста К.С.	388
СОЦІОКУЛЬТУРНА ТРАВМА ЯК ПРОЦЕС: ВІД ВИНИКНЕННЯ ДО ВИХОДУ Радіонова І.О.	391
СЕКЦІЯ XXV. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО ТА БОГОСЛОВ'Я	
ДІАЛОГ ЯК ДОЦІЛЬНА АЛЬТЕРНАТИВА СПІВІСНУВАННЯ РЕЛІГІЙНОГО І НАУКОВОГО ДИСКУРСІВ Сміх В.М.	393
СЕКЦІЯ XXVI. ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА	
FEATURES AND CONTENT OF THE PREPARATION OF PROSPECTIVE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS IN THE UNIVERSITIES OF POLAND FOR PROFESSIONAL ACTIVITY IN THE SYSTEM OF ADULT EDUCATION Vasylieva M.	395
LINGUISTIC FEATURES OF LEARNING TO READ AUTHENTIC TEXTS Haieva P.O.	397
PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL FEATURES OF THE ORGANIZATION OF DISTANCE LEARNING FOR STUDENTS OF HIGHER TECHNICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN WARTIME Gumeniuk N., Tsareva O.	400
YOUTUBE VIDEO MATERIALS AS ONE OF THE MEANS TO INCREASE STUDENT MOTIVATION FOR FOREIGN LANGUAGE LEARNING IN CURRENT CONDITIONS Sarnovska N.	402
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МОДУЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ ВИВЧЕННІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АВТОМОБІЛЬНА ПІДГОТОВКА» Силка С.Б., Вишнеvsька Н.О.	404

АНАЛІЗ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ, ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЩОДО ВИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДОКУМЕНТІВ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ Коваленко С.П.	406
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Вакалюк І.В.	411
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ФАСИЛІТАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН Кравченко Н.В., Остертаг А.І.	413
ВПЛИВ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ НА ФОРМУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ Шпанько Т.С.	418
ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ЯК МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ДО ПРОДУКТИВНОГО НАВЧАННЯ Чаус Г.Г., Романець О.А., Кочерга Є.В.	420
ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ Поночовна-Рисак Т.М.	422
ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ Орел О.В.	424
КОМПЕТЕНТНІСНІ ОРІЄНТИРИ УРОКІВ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ПІЗНАЄМО ПРИРОДУ» Коршевнюк Т.В.	427
МЕНТАЛЬНА КАРТА ЯК ЗАСІБ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ НА ЗАНЯТТЯХ З ЛІТЕРАТУРИ Шаповал Я.С.	429
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ Туманова Ю.В.	433
МОТИВАЦІЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ У СИСТЕМІ STEM-ОСВІТИ Доротюк О.Г.	436
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ У ВОЄННИЙ ЧАС Колесник Т.	437
ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ Білай Д.В.	440

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Лінник Г.Б., Любичька К.І., Морачковська І.О.	443
ПРОТИДІЯ КІБЕРБУЛІНГУ В СЕРЕДОВИЩІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ Павленко В.М., Гавриленко Т.Л.	446
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЗМІСТ ТЕРМІНІВ «КОНФЛІКТНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ» ТА «КОНФЛІКТОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ» Голубєва М.О., Жарук І.В.	449
РОЗВИТОК ПСИХІЧНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ В ПРОЦЕСІ STEM-ОСВІТИ Доротюк В.І.	455
РОЛЬ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ КУРСАНТАМИ ВИЩІХ ВІЙСЬКОВИХ ЗАКЛАДІВ Лапіна М.О.	457
СУЧАСНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ Халявка Л.В.	458
ФОРМА НАВЧАННЯ ЯК ЧИННИК ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ Корнієнко М.М.	460
ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СТУДЕНТІВ НЕЛІНГВІСТИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ Туюсов І.	463
ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ В ОСВІТІ ДЛЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ Бурак В.Г.	465
ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ: СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ТА ДИНАМІКА Жила Г.В.	468
ЦИФРОВА ЗАЛЕЖНІСТЬ У ПІДЛІТКІВ Кравченко О.П.	471
ЦИФРОВИЙ УРОК ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ 7 КЛАСУ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ Чернуха В.В.	473
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ Деда Р.	476
ЦИФРОВІЗАЦІЯ, ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК Ільницький В.А.	479

ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ: СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ТА ДИНАМІКА

Жила Ганна Василівна

Викладач кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Поява, а потім і поширення інформаційно-комунікаційних технологій сприяли розширенню та ускладненню поняття грамотності, що призвело до поняття цифрової грамотності. Спочатку це можна розуміти як набір практик навчання грамотності, які розвиваються в середовище цифрового спілкування. Тому, слідом за Торном [1], можна поставити питання про трансформацію практик грамотності, що передбачається цим новим середовищем: «Що, власне, є «нового» у спілкуванні та практиках у «нових» медіа-серед?». Він, зокрема, зазначає, що в таких середовищах можна спілкуватися з більшою кількістю людей швидше і без обмежень, пов'язаних з дистанцією, і це спілкування набуває нових форм, зокрема завдяки більшій співпраці та розвитку культури реміксів, значною мірою сприяє технічний прогрес.

Цифрова грамотність визначається не конкретною технічною діяльністю, на якій вона базується. Як вказує фраза Гілстера [2], яку часто цитують: «цифрова грамотність — це оволодіння ідеями, а не натискання клавіш». Для цього автора це, по суті, інформаційна навичка, яка дозволяє суб'єкту конструювати значення: «здатність читати за змістом і розуміти» і вимагає здатності до критичного мислення, щоб «робити обґрунтовані судження про те, що ви знайдете в Інтернеті».

Якщо поняття грамотності спочатку асоціюється зі сферою читання та письма, то цифрова грамотність включає інші виміри, які змінюють уявлення про грамотність і виходять далеко за межі технологічного виміру, до якого іноді зводиться цифрова грамотність (під тим чи іншим іменем).

Програмний текст, опублікований New London Group [3], є символом цієї еволюції та розгляду, який приділяється перерозподілу практик навчання грамоти та диверсифікація її форм і функцій. Під виразним поняттям «множинна грамотність» він викликає як багатомовність, плюрикультуралізм, так і мультимодальний вимір (включаючи мовний, візуальний, аудіо, просторовий виміри) і цифровий. Переосмислюючи поняття грамотності, члени New London Group мають намір побачити, що педагогіка цікавиться різними формами грамотності, щоб врахувати, з одного боку, еволюцію суспільств у їх складності, їх різноманітність, а з іншого боку, поява «глобальної зв'язності» і безліч нових текстових форм, пов'язаних з мультимедійними та комунікаційними технологіями. Ці елементи — множинність, культурні та лінгвістичні, а також нові текстові жанри — здаються нам викликом, незалежно від статусу залучених мов.

Поняття цифрової грамотності було предметом численних моделей, які постійно змінювалися, зокрема через постійну еволюцію технологій та їх використання. Зміни визначення, а також різноманітність моделей (які представляють поняття кожна по-своєму) можуть ввести в оману. Крім розбіжностей та еволюції різних концепцій цифрової грамотності, нам здається можливим, однак, виділити, у багатьох визначеннях, наданих дослідниками, суттєві елементи, які виявляються в різних запропонованих моделях і що електронний проект Європейського центру сучасних мов намагався структурувати як основу для побудови педагогічних інтервенцій у викладанні мови [4]. На додаток до візуального

чи навіть мультимедійного виміру, який змушує нас думати про грамотність за межами написаного слова, ми розглядаємо розширення за межі когнітивних вимірів як один із елементів, що особливо відображає еволюцію поняття. Це призвело до включення — серед іншого — до поняття цифрової грамотності соціально-емоційної грамотності та поняття благополуччя та ідентичності.

Соціальний вимір стає все більш значущим і виражається зростаючим інтересом до розвитку цифрової грамотності, що дозволяє майбутнім громадянам мати критичне ставлення до цифрових технологій, а також розуміти та брати участь у множинних локальних та глобальних цифрових суспільствах. Еволюція пошуку термінів цифрова грамотність і громадянство в пошуковій системі Google відображає зростаючий інтерес до цієї нової концепції, яка співіснує з поняттям цифрової грамотності.

Цифрове громадянство, як визначено в огляді літератури з 2000 по 2017 рік, охоплюватиме здатність «компетентно та позитивно взаємодіяти з цифровими технологіями (створювати, працювати, ділитися, спілкуватися, досліджувати, грати, спілкуватися та навчатися)», а також брати участь «активно та відповідально (цінності, навички, ставлення, знання і критичне розуміння) у спільнотах (місцевих, національних, глобальних) на всіх рівнях (політичному, економічному, соціальному, культурному та міжкультурному)», залишаючись залученими до подвійного процесу, включаючи навчання життя і захист прав людини та людської гідності. Цифровими громадянами будуть «ті, хто часто використовує технології, хто використовує технології для отримання політичної інформації для виконання свого громадянського обов'язку, і хто використовує технології на роботі для економічної вигоди». Усі роботи з цифрової грамотності та громадянства є, на нашу думку, плідною робочою основою для мовної дидактики, якщо вона хоче привласнити поняття цифрової грамотності та громадянства. З одного боку, тому, що, як ми показали вище, навчання мови, не завжди називаючи це, вже кілька років займається навчанням грамоти. З іншого боку, значна частина вимірів цифрової грамотності та громадянства вимагає знань, навчок, ставлення та обізнаності, які збігаються з об'єктами викладання мови через їх тісні зв'язки з культурними та мовними питаннями викладання та вивчення мови. І якщо однією з цілей освіти цифрового громадянства є надання громадянам можливості брати участь у глобальних спільнотах, які відзначаються сильним мовним і культурним розмаїттям, зрозуміло, що сильні багатомовні та міжкультурні навички є перевагою.

Однак близькість об'єктів не означає, що привласнення специфіки цифрової грамотності є самоочевидним, тим більше, що слід пам'ятати, що визначення походять з інших дисциплін, ніж лінгводидактика чи навіть науки про мову. Насправді, викладання мови могло б задовольнятися тим, щоб сприяти, використовуючи цифрові технології, розвитку грамотності учнів, узятій в оригінальному сенсі, і зосередитися, зокрема, на навичках, пов'язаних з розумінням прочитаного і письма або на розвитку лінгвістичного компонента. У такому випадку цифрові технології розглядалися б як інструмент підвищення рівня грамотності людей.

Присвоєння понять грамотності та цифрового громадянства, як нам здається, набагато більше необхідне, беручи до уваги їх особливості, які, як ми щойно показали, починають відносно чітко визначатися. Це вимагає, наприклад, поставити під сумнів особливості комунікації, опосередкованої технологіями, і таким чином розробити об'єкти та самі цілі дидактики. Хоча ця галузь ще відносно молода, все ж існує робота, яка може стати основою для мовних дидактиків. Специфіка комунікації,

опосередкованої технологіями, та її інтерес до вивчення мови були предметом численних досліджень, зокрема з моменту появи Інтернету. Обговорювалися можливі зв'язки між цифровою грамотністю і викладанням та вивченням мови та потенційний внесок цього поняття у навчання мови.

Наближення навчання цифрової грамотності та громадянськості до мовної дидактики, на нашу думку, передбачає розширення горизонту викладання та вивчення мови до формування критичного, обізнаного, інформованого та залученого предмета. Тоді мова йде про навчання учнів вміти використовувати цифрові технології для розвитку своєї грамотності (у широкому сенсі); впроваджувати методи навчання грамотності, які дозволяють їм спілкуватися та брати участь у різних онлайн-спільнотах, враховуючи особливості цих форм спілкування та участі; усвідомлювати інтерес, який ці форми участі можуть представляти для їхнього мовного та особистісного розвитку. Мовна дидактика тоді була б спрямована набагато більше, ніж на навички, і брала б участь у цілісному формуванні особистості, її ідентичності та її діяльності, особливо з технологіями та в цифровому просторі.

Дослідження з мовної дидактики зосереджено на роботі над практиками навчання грамоти, що проводяться в антропології, соціології та соціолінгвістиці, без того, щоб поняття було дійсно інтегровано в концептуальний апарат галузі. Все більш центральна роль технологій у ситуаціях мовного спілкування поступово змінила ситуацію. Справді, мовна дидактика, яка протягом 50 років цікавиться поняттям ситуації спілкування, не залишилась байдужою до впливу цифрового середовища на комунікативні практики, а точніше на практику грамотності, а отже, на навчання учнів цим практикам. І, нарешті, необхідність думати про ці нові форми цифрової грамотності пожвавила інтерес дидактиків до цього поняття та сприяла його поширенню в дидактичній сфері.

Поняття цифрової грамотності охопило значну частину роздумів про нові методи спілкування, пов'язані з технологічним розвитком. Для роздумів над освітніми проблемами еволюції практик навчання грамоти будуть зустрічатися різні визначення поняття. У позиції міждисциплінарної та критичної відкритості дидактики бачать у мовній підготовці учнів, які використовують простори цифрового спілкування, засіб відновлення зв'язку з ширшими освітніми цілями, які виходять за межі мов та шкільного середовища і збігаються з освітою з цифрового громадянства.

Список використаних джерел:

1. Thorne, S.L. (2013) Digital Literacies. In M. Hawkins (Ed.), *Framing Languages and Literacies: Socially Situated Views and Perspectives*, 192-218. New York. Routledge.
2. Gilster, Paul. (1997). *Digital Literacy*. Wiley Computer Pub.
3. The New London Group. (1996). *A Pedagogy of Multiliteracies: Designing Social Futures*. *Harvard Educational Review*, 66(1), 60-93.
4. Ollivier, Christian & Projet e-lang. (2018). *Littérature numérique et approche socio-interactionnelle pour l'enseignement-apprentissage des langues*. Éditions du Conseil de l'Europe.